

Vážení hostia!

Náš život obohacujú krásne veci a pocity, zážitky z nich. Dovoľujú nám aspoň na okamih sa pri nich zastaviť v behu všedných dní a ich udalostí. Pre vnímavého a citlivého človeka sú do istej miery aj prameňom poznania, poznania nových skutočností, ba i sveta. Zdrojom tohto nového, aktuálneho, je aj výtvarné umenie: sochy, kresby, obrazy, grafiky – teda aj ich malé umelecké formy. A práve tie malé grafické formy sú tentoraz predmetom záujmu a dôvodom, prečo sme sa tu dnes zišli.

Skôr, ako sa rozídeme k jednotlivým obrazom, v tichu alebo aj v polemických dialógoch pobudneme pred čiernobielymi a sčasti aj farbou oživenými grafickými prácami špeciálne malých rozmerov. Považujem za potrebné pripomenúť niektoré skutočnosti dotýkajúce autorovej obľúbenej grafickej techniky, ktoré je treba mať na zreteli. Totiž každý umelecký výtvor je poznamenaný nielen tou stránkou tvorcu, ktorá je nám, nášmu zraku, prístupná, ale aj tou, ktorá v sebe kóduje duchovné hodnoty.

Grafika, ktorej sa vystavujúci autor prevažne celý svoj doterajší život venuje, si zachováva tradičnú, či klasickú výtvarnú techniku. Objavila sa v Európe na prelome 14. až 15. storočia. Ide o drevorez – konkrétne je kresba nožom vyrezávaná do doštičky z hruškového alebo lipového dreva, a na takto pripravenú doštičku sa nanášala pomocou tampónov farba a odtlačalo sa to na papier. Odtlačky – obrázky sa uplatňovali aj ako sväte obrázky, boli použité ako ilustrácie v tzv. *Biblii pauperum* (zachované sú z rokov 1430 – 1440). A práve touto tradičnou technikou, sčasti ešte aj ručnou tlačou, sú realizované vystavené diela.

Avšak v súčasnej dobe elektronických vizuálnych médií nepociťujeme všeobecne recepčnú priepasť medzi výtvarnými technikami a ich produktmi. Aj tu prezentované grafické diela sa nám nezdarujú také „staromódne“. Naopak – v plejáde výtvarných techník autor prezentuje tradičný postup modifikovaný počítačovou manipuláciou, čo mu umožňuje väčšiu slobodu vo farebných i tvarových kreáciách. Motivicky tu dominuje krajina, výrazný je strom, vtáky, kvety, náboženské motívy ale i abstraktnejšie formy.

Kolekcia vystavených grafických prác poukazuje na vývoj umelca, o jeho napredovaní – od vyjadrenia motívu k nenásilnej štylizácii, zovšeobecneniu formy a obsahu, k štýlovej čistote jednotlivých kompozícií.

Tvorba Michala Tokára nie je iba prostým pretlmočením zvoleného motívu do grafickej reči, ale svojim poetickým espritom komunikuje divákovo duchovné prežívanie každodennosti.

Tatiana Bilančíková